

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen.

Kommissie van redactie:

Ds. M. Baan, Zeist; Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R. Kok, Nijkerk; Ds. H. van Leeuwen, Urk; Ds. D. Slagboom, Dordrecht-Centrum; Ds. M. C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
Meerkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-3814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen aan den Rijn.

Abonnementsprijs f 7,- per jaar.

Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en voor Canada 3 dollar per jaar.

Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

De wondere weg om voor God rechtvaardig te zijn

*Wabt Die, Die geen zonde gekend heeft, heeft
Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden
worden rechtvaardigheid Gods in Hem.*

2 Kor. 5 : 21

In het laatste gedeelte van 2 Kor. 5 heeft Paulus het over de bediening der verzoening. Deze bediening der verzoening is voor ons allerbelangrijkst. Temeer, daar Paulus ons bepaalt in het eerste gedeelte bij de vergankelijkheid van ons aller leven. Het aardse huis dezès tabernakels wordt afgebroken. En welk huis krijgen wij dan?

Een goed huis te hebben is voor ons van veel belang.

Wij trachten onze huizen zo gezellig mogelijk in te richten en dat is alleszins begrijpelijk. Toch, al hebben wij nog zo'n mooi huis, het is echter van tijdelijke aard.

Het huis waar Paulus op doelt, dat wij straks krijgen, is niet tijdelijk, doch eeuwig.

De Prediker zegt: „De mens gaat naar zijn eeuwig huis”. En dit eeuwig huis houdt verband met de verschijning van ons voor de rechterstoel van Christus.

Wij moeten daarvoor geopenbaard worden, opdat een iegelijk wegdrage hetgeen door het lichaam geschiedt, naardat hij gedaan heeft, hetzij goed hetzij kwaad.

Nu is het met ons allen zo gesteld, dat wij van nature allen kwaad zijn en verkeerd. De Heere getuigt dat Zelf. De Heere heeft van de hemel nedergezien of er één mens was, die verstandig was, of er één naar God vroeg of zocht, doch zij waren allen afgeweken en zondaren geworden. Zij waren zelfs onnut en stinkende geworden.

Zo zijn wij geworden in Edens paradijs. Zo worden wij allen in zonden ontvangen en geboren. Wij zijn van nature kinderen des toorns gelijk alle anderen. Er is er niet één goed, doch allen zijn wij kwaad. Of wij dit weten of niet weten, of wij dit willen aannemen of niet aannemen, dat maakt het feit als zodanig niet anders. Niet alleen, dat wij kwaad zijn, wij zijn door onze zonden opstandelingen tegen God en vijanden van God.

Er is ook niemand, die in dit opzicht vrijwillig weer naar God toe wil. Van nature zijn wij geneigd God en onze naaste te haten.

En toch wordt hier gesproken over de verzoening en dan wel in een heel bijzondere weg. In dit werk der verzoening is de Heere de Eerste. Het gehele werk der verzoening gaat van God uit. Niet dat de Heere dit nodig heeft. Hij is de Volzalige in Zichzelf. Hij wordt van mensenhanden niet gediend als iets

behoevende. Het vers, dat aan ons schriftge-deelte voorafgaat, handelt daarover. In vers 19 wordt aangegeven wat God voor deze verzoening deed. Want God was in Christus, de wereld met Zichzelf verzoenende, hun zonden hun niet toerekenende, en heeft het woord der verzoening in ons gelegd.

Zo zendt de Heere Zijn gezanten uit, opdat wij ons zouden laten verzoenen. Wanneer de Heere ons hart niet verandert, zijn en blijven wij onverzoenlijk. En dat doet de Heere zelfs ook. Is dat geen wonder? Wij hebben er spoedig genoeg van, wanneer iemand onverzoenlijk is! Dat zijn vreselijke mensen. Zo zijn wij van nature.

Wat is onze schuld en onze boosheid groot.

Wat zijn wij grote zondaren en kwade mensen. Wanneer wij zo voor de rechterstoel van Christus worden geopenbaard in deze onverzoenlijke toestand is ons doodvonnis geveld. Maar nu heeft God niet alleen de verzoening mogelijk gemaakt, doch Hij wil ze bereidwillig maken tot de verzoening. Als alleen dit gepredikt werd zonder meer en het hing af van ons gewillig zijn, dan zou er geen verzoening plaats grijpen.

Wanneer wij inderdaad verzoend worden, dan kunnen wij getuigen en zeggen: „Dit is alleen Gods werk!”

Hoe heeft de Heere dit gedaan? Onze tekst zegt het. Er was iemand, Die geen zonde kende of gedaan had en Die werd voor de zondaar in de plaats gesteld. Wie was Hij, Die in des zondaars plaats werd gesteld? Dat was Gods eigen Zoon. De Schrift spreekt van Gods eengeboren Zoon. De Heere spaarde Hem niet. Hij gaf Hem over voor de zondaren, opdat zij door Hem zouden leven, ja, door en in Hem rechtvaardig zouden zijn.

Ge zegt: „Hoe is dat mogelijk?” Ja lezer, dit is niet te begrijpen. Onze leer is geen begrip-sleer, doch een geloofsleer.

Gods Zoon wordt in dit verband de Christus genoemd. Christus is de naam van Zijn ambt hetwelk Hij bekleedt. Zelfs van eeuwigheid is Hem dit werk opgedragen! Het is niet zo, dat Hij dit werk nu maar deed, omdat het niet anders kon! Neen, Hij was in alle opzichten gewillig.

De verzoening en de zaliging is het werk van de drieënige God! Met alle eerbied zij het gezegd, dat God drieënig Zich niet alleen in-

teresseerde hiervoor, doch dat elk der Personen in dit werk Zijn aandeel had.

Wanneer Paulus in de brief aan de gemeente van Efeze over deze dingen schrijft, zegt hij, dat God rijk is in barmhartigheid door Zijn grote liefde, waarmee Hij ons heeft liefgehad.

Men zou onwillekeurig zeggen, op zo'n aanbod moest iedereen ingaan. Weet u wat nodig is voor u en voor mij? Dat wij deze dingen leren zien. Onze ogen moeten hiervoor geopend worden. Wij moeten ogenzalf ontvangen, opdat wij zouden zien.

In de Schrift worden ons al deze dingen, die wij nodig hebben, geopenbaard. Wij moeten leren acht geven op hetgeen ons in deze wordt bekend gemaakt. Onze houding t.o.v. deze bekendmaking zal beslissend zijn voor onze eeuwige bestemming.

Ach, een ieder die leeft onder het licht van Gods Woord beseffe zijn verantwoordelijkheid. Maar kunnen wij dit nu alles van onszelf? Neen geliefden, doch wat wij niet kunnen, wil God drieënig werken. Onze onmacht is geen verontschuldiging, doch alleen een verzwaring van ons oordeel en een vergroting van onze schuld.

De Heere wil dit werken. Hij laat dit verkondigen. Ja, Zijn gezanten moeten zelfs bidden om u met God te laten verzoenen alsof God door hen bad. De Heere heeft de welgemeendheid van Zijn aanbod overtuigend bewezen in het zenden van Zijn geliefde Zoon. Zijn Zoon, God uit God en Licht uit Licht, is gezonden naar deze aarde.

Ach, dit zijn voor ons geen onbekende klanken.

Niet alleen dat Hij gezonden is, doch Hij is tot zonde gemaakt! De zonde is op Hem gelegd. Johannes de Doper wees Hem aan en zeide: „Zie het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegdraagt”.

Zoals in het O.T. een lam geofferd en gedood werd, opdat de zondaar daardoor vergeving van zonden ontvangen zou, zo is Christus geofferd opdat Hij de straf der zonde zou boeten en Gode Zijn rantsoen geven! Hij werd tot zonde gemaakt, opdat Hij het soldij der zonde geheel betalen zou. Wij noemen dat Zijn offerande.

In deze ene offerande heeft Hij genoeg gedaan. De zonde is in Hem volkomen

v.d.L.

gestraft. In dit alles was Hij absoluut gehoorzaam. Hij is gehoorzaam geworden tot de dood des kruises.

En waartoe dit alles? Opdat Hij ons tot God brengen zou. Opdat wij inplaats van schuldig te wezen rechtvaardig zouden zijn. Opdat wij rechtvaardigheid Gods zouden worden in Hem. Het is dus alles van God en van Hem alleen! Doch dat moeten wij nu leren kennen en deelgenoot daarvan worden. De Heere wil dit, Gode zij dank, werken in ons door Zijn Woord en Geest. Ons gebed dienaangaande mag wel vermenigvuldigd worden. Hij wil gebeden zijn, opdat Hij het u doe!

Deze Geest des Heeren werkt overtuigend en overtuigend! Hij overtuigt van zonde, opdat wij dit Lam Gods zouden nodig krijgen. Wij moeten tot onszelf komen, evenals de verloren zoon. Zolang deze Geest ons daarvan niet overtuigt zijn wij vreemdelingen voor God en voor ons eigen hart.

Doch overtuigd geworden zijnde wordt de vraag geboren of wij nog zalig kunnen worden en wederom tot genade kunnen komen. Dan gevoelen en beleven wij de grootheid van ons kwaad. Hier leren wij onze Rechter om genade bidden. Dan is hier op aarde een arme

en berooide zondaar en in de hemel is blijdschap.

O, als dan het oog des geloofs ontsloten mag worden voor eigen ellende en de rijkdom der genade in Christus, wat passen zij dan bij elkaar. Dan mag, wanneer de Heilige Geest dit toepast, in genade worden geroemd.

Paulus zegt: Voor ons tot zonde gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem.

Ons! Hoort u ook daarbij of behoort u bij hen, die nog vreemdeling zijn voor God en hun eigen hart?

Als dat zo is, haast en spoed u dan om uws levens wil. Aan deze zijde van het graf moet dit gebeuren. Als wij sterven, wordt alles beslist. Eeuwig wel of wee brengt de Heere op Zijn weegschaal mede. Te laat en eigen schuld, wat zal dat erg zijn!

Behoort u bij degenen, die daar deelgenoten van mogen zijn door genade? Zo ja, moge dan uw gehele leven een levend dankoffer zijn, deze drieënige God tot eer en heerlijkheid.

De Heere is het waardig en uw begeerte zij: Och, of-nu al wat in mij is Hem prees.

E.

Roos

De Christinnereis is voor jong en oud

46.

En nu ging het weer verder tot zij de Liefelijke Bergen bereikten. Hier maakten zij kennis met de herders, die hen hartelijk welkom heetten. Toen zij zagen dat Stoutmoedig, die zij van vroeger kenden, zovelen bij zich had, zeiden zij: „Waarde vriend, gij hebt een talrijk gezelschap daar bij u, waar hebt gij die allen toch verzameld?”

Toen zei Stoutmoedig:

Hier ziet gij eerst Christinne met haar stoet, Haar zonen en hun vrouwen; zij gelijken ten Wagen, die gij's nachts omhoog ziet prieken. Zij houden 't bij de pool en welgemoed Gaan ze op 't kompas, en sturen van de zonden Voort tot genâ; dies zijn zij hier gevonden. Dan d' oude Eerlijk op zijn pelgrimstocht, Voorts Lichtvertraagd, van wie 'k betuigen mocht

Dat hij is als Kleinmoedig waar van zin. Gaarne ging deez' met ons 't pelgrimsleven in. Nog zie 'k de goede man Neerslachtig komen, Zijn dochter Zeerbevreesd volgt hem met schromen.

Zegt, wacht in deze plaats ons gastvrijheid, Of moeten wij nog verder? Geeft bescheid.

Toen zeiden de herders: „Dit is een aange-naam gezelschap, dat ons van harte welkom is. Wij hebben steun voor de zwakken en ook verkwikking voor de sterken. Onze Vorst ziet met een oog vol liefde op hetgeen ook voor de minste der Zijnen is gedaan. Geen zwakheid zal de ontvangst minder hartelijk doen zijn. Komt binnen, Kleinmoedig en Lichtvertraagd; kom Neerslachtig, kom binnen met uw dochter Zeerbevreesd! Wij roepen deze met name”, gingen zij voort, zich tot Stoutmoedig wendende, „omdat zij zo licht zich laten afschrikken; maar gij en allen die sterker zijt dan zij, gij kunt doen zoals gij gewoon zijt”. Hierop antwoordde Stoutmoedig: „Hieraan zie ik dat gij herders zijt van mijn Koning, en dat Zijn genade zich afspiegelt in uw gelaat, want gij hebt de zwakken niet afgestoten of belemmerd, maar hun weg naar het paleis met bloemen bestrooid, gelijk het betaamde”.

Nu gingen de zwakken en Kleinmoedig naar binnen en Stoutmoedig en de overigen volgden. Toen allen zich hadden neergezet, zeiden de herders tot de zwakkeren: „Wat is uw verlangen? Want alles is hier ingericht om de zwakken te ondersteunen en om de ongeduldigen volgzzaamheid te leren”. En nu werd een avondmaaltijd aangericht, waarbij voor de hulpbehoevende zachte, licht verteerbare spijzen werden opgezet, en toen allen zich verkwikt hadden, werd aan ieder een geschikt slaapvertrek aangewezen, waar zij zich ter ruste konden begeven.

De weg naar het paleis werd, en wel inzonderheid voor de zwakken, met de geur van schone bloemen door de herders veraange-naamd, om alle vrees en schuchterheid weg te nemen. Bloemen vanuit het hof der hoven waardoor de liefelijke geur van het Evangelie verspreid werd tot een reuk des levens ten leven. Want die heerlijke reuk kan alleen een reuk des doods ten dode zijn als zij door het afkerige zondaarshart versmaad wordt.

Toen de morgen was aangebroken en het helder dag was, nodigden de herders hen uit nog enige merkwaardigheden te bezichtigen. Zo brachten zij de pelgrims, nadat dezen zich verfrist en voedsel genomen hadden, naar buiten, naar het vrije veld en vervolgens naar een berg, Wonder genaamd. Daar zagen zij een man staan, die door zijn woorden bergen ver-zette. Zij vroegen de herders wat dit kon betekenen en dezen gaven hun ten antwoord: „Die man is de zoon van een zekere Grote Genade, van wie gij in de reisbeschrijving van de Pelgrim hebt kunnen lezen. Hij moet de pelgrims leren, hoe zij de schijnbaar onover-komelijke moeilijkheden op hun weg door het geloof kunnen overwinnen”.

In het geloof gaat het altijd om het wonder van Gods genade, want telkens komen de reizigers naar Sion te staan voor bergen van onmogelijkheden. Het is een wonder als ge vóór de Heere moogt bukken in het stof der verootmoediging. Een wonder als u opnieuw moogt uitroepen: „Ik zal u hartelijk lief-hebben, Heere mijn sterkte!” De onvoor-waardelijke overgave aan de Heere is en blijft een wonder. Staat u van verre, kunt u Christus niet door het geloof omhelzen als uw Borg en Zaligmaker? Maar dat kan wel door het wonder van de genade des geloofs, want dan gaat het vanzelf Hem aan te nemen als geschenk van de Vader, Hem te kussen en te omhelzen als uw Zaligmaker. Voor Gods kind is het een wonder van genade straks opge-nomen te mogen worden in de eeuwige heer-lijkheid. Het zalig worden is echt geen reken-som vanuit de mens, het is en blijft een wonder van Gods genade. Maar daarom dan ook alleen kan het wel duizendmaal.

En nu gingen zij naar een andere plaats, ge-naamd de berg Onschuld, en daar zagen zij een man in het wit gekleed. Niet ver van hem af bevonden zich twee anderen: Vooroordeel en Kwaadwillig, die niet ophielden hem met allerlei vuil te werpen. Maar hoe zij hem ook mochten werpen, het vuil viel terstond weer van zijn kleding af, die vlekkeloos rein bleef. „Wat heeft dit te betekenen?” vroegen de pelgrims. „Wel”, zeiden de herders, „deze man heet Godvrezend en zijn kleed toont hoe rein zijn leven is. Zij, die hem met vuil

werpen, haten hem om zijn godsvrucht, maar zoals gij zelf ziet, het vuil kan zijn gewaad niet bezoedelen, omdat hij zichzelf ombesmet be-waart. Wie zulke mannen wil verontreinigen, doet vergeefs werk, want na een weinig tijds zal God hun gerechtigheid doen voortkomen als het licht, en hun recht als de middag”.

„Zalig zijt gij”, zegt de Heere Jezus, „als u de mensen smaden en vervolgen, en ligende alle kwaad tegen u spreken om Mijns naams wil”. Door te wandelen op de weg der gehoorzaamheid in heiligmaking, komt u daarmee een ieder te veroordelen die leeft naar het goed-dunken van zijn verdorven hart. En daar zij dat niet overnemen tot bekering, wordt u door die mensen met leugen en laster ver-oordeeld. Maar dat geeft u stof de Heere te prijzen daar u door de kracht van Zijn genade moogt wandelen in Zijn wegen en wijken van dat kwaad.

Nu werden zij gebracht naar een hoogte, ge-naamd Liefdadigheidsberg. Daar werd hun een man getoond, die een rol laken voor zich had uitgespreid, en daarvan sneed hij klederen voor de armen, die hem omringden; maar hoe-veel hij ook weggaf, zijn voorraad werd niet minder. Toen vroegen zij: „Wat betekent dit?” „Dit betekent”, was het antwoord van de herders, „dat wie waarlijk een hart heeft voor de armen, nimmer gebrek zal hebben aan het nodige. De zegenende ziel zal vet gemaakt worden. De weduwen van Sarepta die de profeet des Heeren onderhield, zag de olie en het meel niet verminderen”.

Hier gaat het om het geheim van het geven. Het is zaliger te geven dan te ontvangē. Maar die ontvangt kan ook weer geven. Het geheim is van Goddelijke oorsprong. Gods heerlijkheid schittert in het geven. Bij de schepping van hemel en aarde gaf God leven, licht, vrede, blijdschap en zaligheid. Hij versierde ons met Zijn beeld. En zo was de mens in staat zijn God te dienen en te verheerlijken. De Heere Jezus heeft gezegd: „Geeft Gode wat Gods is”. Maar veel meer geeft God tot redding en zaligheid van zondaren. Hij geeft Zijn Zoon, Zijn Geest, en Zichzelf, Zijn hemel en aarde. Zijn eer geeft Hij geen anderen, daarin is de bewegende oorzaak van het Goddelijk geven. Het is de vreugde van de liefde te geven in het natuurlijke en in het geestelijke leven. Maar wij zijn en blijven altijd afhankelijk van het Goddelijk geven. Uit al de liefde van ons hart door Hem geschonken, zullen wij Hem eeuwig lieven en loven.

Nijkerk

R. Kok.

HET LIED IN DE EREDIENST

De eerste oplaag van de brochure van Ds. M. C. Tanis onder bovenstaande titel is vlot de deur uitgegaan. We hebben een nieuwe voor-raad opgedaan. We hebben deze laten maken in de verwachting, dat de afname voorlopig zal blijven doorgaan. We hebben daarvoor natuurlijk kosten moeten maken, maar we nemen aan, dat velen nog in het bezit van de brochure willen komen en dat de kosten er weer uit komen. Men gelieve te bestellen door overmaking van f 1,60 per exemplaar op post-rekening 652422 ten name van Ds. G. Blom te Meerkerk.

DE ZONDVLOED

3

In ons vorige artikel vermeldde we al de vier delen van het boek van Prof. Rehwinkel.

Het eerste deel: De wereld vóór de zondvloed bevat drie hoofdstukken:

1. De aarde vóór de zondvloed.
2. De duur van de eerste wereld en haar bevolking.
3. De beschaving van de antediluviaanse wereld.

In het eerste hoofdstuk brengt de schrijver naar voren, dat een warm klimaat over de gehele aardbol moet hebben geheerst. Dat is nu

niet meer zo. Hoe komt dat? De schrijver vermeldt drie theorieën.

In het tweede hoofdstuk noemt hij het aantal mensen, dat vóór de zondvloed op aarde geleefd kan hebben. Bij een bepaalde berekening komt hij tot het aantal van 774.840.979 – dit moet zijn 774.840.978: is dit een drukfout? – volgens andere berekeningen tot aantallen van 2.000.000.000 en 11.841.406.250. Hij erkent, dat dit alles pure speculatie is, want niemand kan met enige mate van zekerheid weten hoe groot toen de wereldbevolking geweest is, maar hij gelooft, dat deze cijfers niet fantastisch, doch integendeel zeer voorzichtig zijn.

We kunnen ons voorstellen, dat hier bij de lezers vragen opkomen. Er kan inderdaad twijfel rijzen omtrent de juistheid van deze cijfers. Zo komen we bij het lezen wel meer tegen, dat voor ons nieuw is. Dat is geen bezwaar. De bedoeling van de schrijver is bij het licht van Gods Woord te komen tot een verklaring van vele dingen, die in de werken van Gods handen te zien zijn. Bij deze verklaring kan hij wel eens mistasten, maar dat doet niets af van de waarde van het boek als geheel. Het is een getuigenis tegenover alle „wetenschappelijke” theorieën, die geen rekening houden met God als Schepper en Onderhouder van alle dingen noch met Zijn openbaring in de Heilige Schrift en tegenover de theorieën, die rechtstreeks of zijdelings de waarheid van de Schrift aantasten. Laten we bij onze beoordeling niet vergeten, dat hier een geoloog en theoloog aan het woord is, die over vele dingen beter kan oordelen dan wij en naar wiens gemotiveerde beschouwingen wij best mogen luisteren.

De schrijver neemt ons mee en laat de grootheid van Gods werken zien en ook de vernietigende uitwerking van de zonde. We denken in het algemeen veel te licht over de verwoesting, die als straf Gods door de zondvloed over de wereld kwam. Prof. Rehwinkel zet er ons bij stil.

Het is niet onze bedoeling hier het boek van hoofdstuk tot hoofdstuk te volgen. We willen volstaan met vermelding van de verschillende hoofdstukken. Belangstellenden doen er goed aan het boek zelf te lezen en te bestuderen. De aandacht, die we aan dit werk besteden, is er op gericht de belangstelling ervoor op te wekken. We mogen dankbaar zijn, dat de Heere ook nog in onze tijd mannen geeft, die in getrouwheid de Schrift willen laten spreken.

Het tweede deel: Het Bijbels verhaal van de zondvloed, heeft de volgende hoofdstukken:

4. Waarschuwing voor de komende vloed
5. Enkele problemen betreffende de ark en haar lading
6. Het begin en de duur van de zondvloed.
7. Andere problemen met betrekking tot de zondvloed.

Het derde deel: Bewijsmateriaal voor de zondvloed buiten de Bijbel, is onderverdeeld in de hoofdstukken:

8. Overleveringen aangaande de zondvloed onder de volken der wereld.
9. Het babylonisch zondvloedverhaal.
10. Ander historisch bewijs voor de zondvloed.
11. Geologisch bewijs voor een universele zondvloed.
12. Glaciale en fossiele meren, steenkoollagen en olielagen.
13. Fossielen over de gehele wereld bewijs voor een universele zondvloed.
14. De mammoet en de zondvloed.

Het vierde deel: De wereld na de zondvloed, heeft de hoofdstukken:

15. Harmonie tussen Genesis en geologie; de geologische tijdtabel.
16. Andere moeilijkheden met betrekking tot Genesis en geologie.
17. De ijstijdtheorie en de zondvloed.
18. De zondvloed en de meest redelijke oplossing voor de verschijnselen, die aan de ijstijd worden toegeschreven.
19. De zondvloed, voorafschaduwning van het laatste oordeel.

Het boek telt ruim 20 illustraties.

Op blz. 83 en 84 schrijft Prof. Rehwinkel:

„De zondvloed was een dag van gericht voor de eerste wereld. Daarom is het zeker, dat God Zijn toorn openbaarde voor de zondvloed de mens vernietigde. Voordat de dood het overviel moest dit zondige en goddeloze geslacht beseffen, dat het gevallen was in de handen van de levende God, Die het niet had willen erkennen. Hemel en aarde werden in een woedende en verschrikkelijke omwenteling geworpen. De bliksem lichtte zonder ophouden en de donder rolde langs de hemel van pool tot pool. dit waren de bazuinen en hoornstoten van God, die aankondigden, dat de dag van het gericht gekomen was. De aarde zwoegde en beefde op haar grondvesten en krampachtige stuiptrekkingen deden haar barsten. Vulkanen spuwden vuur, water, stoom en zwavel en vermeerderden zo het afgrijzen voor dit schrikbaar toneel van goddelijk oordeel. Dit is maar geen fantasie, geen verbeelding. Indien al de kolken van de grote waterdiepte openbraken, zoals Mozes zegt, houdt dit zeker zulke geweldige en kosmische verwoestingen in als hierboven beschreven. En dat zoiets ergens in een ver verleden in de geschiedenis van onze aarde plaats vond, wordt gestaafd door de toestand van het gesteente in de aardkorst. Geologen zijn met deze toestand bekend en beschrijven ze nauwkeurig, terwijl zij ze toeschrijven aan geweldige beroeringen en omwentelingen van hele werelddelen. Maar omdat het voor onwetenschappelijk gehouden wordt om de bijbelse mededeling van een wereldwijde katastrofe te aanvaarden, vinden ze andere verklaringen en plaatsen deze gebeurtenissen in het nevelig verleden van miljoenen en miljarden jaren geleden”.

De schrijver eindigt dat (7e) hoofdstuk met het volgende:

„De almachtige God, Die hemel en aarde geschapen heeft, legde oneindige krachten in het heelal. Hij ontketende deze krachten voor een korte tijd en de ondergang van de wereld was het gevolg. De zondvloed is een wonder en gaat daarom het begrip van een eindig mens te boven. Het is een geheim dat alleen verstaan kan worden door geloof in de almachtige Schepper en Onderhouder van het heelal”.

Wij willen eindigen met een woord van hartelijke aanbeveling.

B.

Naar de Katechisatie

85

DE NATUREN VAN CHRISTUS (1)

De namen van de Middelaar, welke we nu besproken hebben, leiden tot de belijdenis van de twee naturen in Christus: tot Zijn Godheid en tot Zijn mensheid.

De kennis van deze beide naturen van de Middelaar is noodzakelijk tot zaligheid. Want de Middelaar moest beide naturen bezitten om zowel de zaligheid te verwerven als toe te passen.

De Middelaar Jezus Christus is verordeneerd van de Vader tot Zijn Middelaarswerk. Hierop wijst de naam Christus, Gezalfde, zoals we reeds besproken hebben.

Die zalving met de Heilige Geest en de volheid van Zijn gaven houdt in: de verordening en de bekwaammaking. De verordening naar de beide naturen en de bekwaammaking alleen naar Christus' menselijke natuur, omdat de Goddelijke natuur geen bekwaammaking nodig heeft.

Christus moet *waarachtig en rechtvaardig* mens zijn en tevens ook *waarachtig God*. Alzo: twee naturen in één persoon. Geen twee personen dus, want dan zouden er twee Middelaars zijn. Er is maar één Middelaar, de mens Christus Jezus. 1 Tim. 2 : 5.

Over de leer van de naturen van de Middelaar is de eeuwen door veel strijd geweest, ja, tot vandaag toe. De Schrift getuigt er duidelijk van, dat Christus waarachtig mens is en waar-

om Hij dit moest zijn en dat Hij waarlijk de Zoon van God is. Zelfs de hoofzman bij het kruis beledigt dit. Ook verklaart de Bijbel waarom de Middelaar tevens waarachtig God moest zijn. Hierover straks.

De Zoon van God is mens geworden. D.w.z. Hij heeft de menselijke natuur aangenomen, vlees en bloed uit de maagd Maria.

„Vlees”. „En het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond”. Joh. 1 : 14.

Christus heeft *niet* de zondige natuur aangenomen, maar de on-zondige, wel onderworpen aan alle zwakheden. Zo lezen we, dat Jezus vermoeid zat bij de fontein Jakobs; dat Hem hongerde in de woestijn; dat Hij sliep; dat Hij dorstte aan het kruis. En daarin heeft Hij als Borg al de zwakheden en krankheden van Zijn volk op Zich genomen om als de medelijdende Hogepriester te hulp te komen. Hebr. 2 : 18. Christus had een waar, echt menselijk lichaam, ook dus een ware menselijke ziel. Hij sprak in de hof van Gethsémané: „Mijn ziel is geheel bedroefd tot de dood toe”. Aan het kruis riep Hij: „Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest”. Zo lezen we ook in Luk. 10 : 21, dat Jezus Zich verheugde in de geest. Dat Jezus een waar menselijk lichaam had en een ware menselijke ziel is geloofend.

De zgn. doceten uit de eerste eeuwen leerden dat Christus een schijnlichaam had, dat Hij als het ware door het lichaam van Maria heen-gegaan was als water. Een zeer dwaze ketterij. Want dan zou de verlossing, door Hem te- weegebracht, slechts een schijnverlossing zijn geweest.

Zo leerden de anabaptisten (de dopersen) dat Jezus Zijn lichaam uit de hemel had meege-bracht. Ook zulk een ketterij, waardoor ge-loochend werd, dat Hij vlees en bloed heeft aangenomen uit de maagd Maria. Sprak de engel Gabriël niet duidelijk tot Maria: „dat Heilige, Dat uit u zal geboren worden”?

Apollinaris, bisschop van Laodicea (plm. 390 n. Chr.) leerde, dat Christus geen echte menselijke ziel had, maar dat Zijn Godheid de plaats van de menselijke ziel had ingenomen. Waarom is nu noodzakelijk tot zaligheid te weten, dat Jezus een waar menselijk lichaam en een ware menselijke ziel had?

Onze Heidelbergse geeft een duidelijk antwoord. Zij zegt in zondag 6: „Omdat de rechtvaardigheid Gods vorderde, dat de menselijke natuur, die gezondigd had, voor de zonde betaalde”. God zoekt de zonde thuis, waar zij gedaan is.

Christus moest een waar mens zijn om het verzoenende offer te kunnen zijn, dus om te kunnen lijden en sterven in de plaats van Zijn volk.

Had Christus dus de verzwakte menselijke natuur aangenomen, zo was dit niet een zondige natuur. Want, zo antwoordt de Catechismus, „en dat een mens, zelf zondaar zijnde, niet voor anderen kon betalen”. Daarom moest Jezus ook zijn een rechtvaardig mens, d.i. zonder zonde. En dit was Hij. Getuigde Hij Zelf niet: „Wie van ulieden overtuigt Mij van zonde?” De boodschap van Gabriël zegt: „Dat Heilige, Dat uit u geboren zal worden”.

Maar hoe kon Jezus dan zonder zonde zijn, aangezien Hij toch ware menselijke natuur heeft aangenomen uit Maria? zo vraagt u.

Het antwoord op deze vraag vindt u in de-zelfde boodschap van de engel Gabriël, wanneer hij zegt: „De Heilige Geest zal over u komen en de kracht des Allerhoogsten zal u overschaduwen”. Het is de Heilige Geest, Die Jezus vrijwaarde voor de erfsmet der zonde. Het is een ondoorgrondelijk mysterie, dat nooit met het menselijk verstand is te be-grijpen en te verklaren. Enerzijds was Christus uit Adam, omdat Hij geboren is uit Maria. Anderzijds was Hij niet uit Adam door het feit, dat Hij geboren is zonder toedoen van Jozef! Jozef was dus niet zijn vleselijke vader, want dan was Hij wel in Adam be-grepen, zoals wij allen. Had Jozef dan heel geen betekenis bij de geboorte van Jezus? Zeer zeker. Het was noodzakelijk, dat hij naar de wet de vader van Jezus was. Dit hield verband met het feit, dat Jozef als kroon-pretendent uit het koninklijk geslacht van

David de kroon zou kunnen overdragen aan Christus, in Wie dan ook het koningschap van David vervuld is geworden. In de tweede plaats was het noodzakelijk, dat Jezus de wettelijke zoon van Jozef was om deel te ontvangen aan de bepalingen en verrichtingen van de ceremoniële wetten.

We moeten eindigen. D.V. volgende maal een en ander over de Goddelijke natuur van Christus.

Urk

v.L.

Vrijwillige armoede

Doordat de kerk al meer afweek van de leer der Schriften is in 1834 de Afscheiding ontstaan. Ook de gezangenkwestie stond hiermede in verband. Immers, heel wat vaders der Afscheiding zijn afgezet omdat zij weigerden gezangen te laten zingen. Op 14 oktober 1934 werd in de Gereformeerde Kerk te Ulrum een gezang gezongen, tijdens een herdenking van het eeuwfeest der Afscheiding. Zó werd de nagedachtenis van De Cock geëerd, die de evangelische gezangen „Belialsliederen” noemde. Men was trots tot de kerk der Afscheiding te behoren, doch inmiddels had men het beginsel der Afscheiding reeds verlaten. Sinds juli van dat jaar had de Synode in Middelburg besloten een aantal gezangen toe te voegen aan de liederenschat. Hiermede werd dan z.g. de *vrijwillige armoede* opgeheven, zoals men dat noemde. Vele bezwaarde gereformeerden maakten uitstapjes bij Christelijke Gereformeerde en z.g. Bondsdominees van de Hervormde Kerk. Maar het was het slechtste deel niet van onze kerken, schreef destijds Ds. Hagen uit Delft. Door alleen maar psalmen in de eredienst te zingen verkeerde de kerk in *vrijwillige armoede*, zo meenden de voorstanders van de gezangen. We lezen echter van Ds. J. Kok uit Bedum (1906): „In de psalmen zingen wij van verlossing en verzoening, van zonde en gerechtigheid, van leven en dood, van zaligheid en heil door Gods genade in Christus. Van Christus' lijden en heerlijkheid, van de kerk Gods en de gemeenschap der heiligen, van de werkingen des Geestes. Hier zien we de gelovigen in het hart; iets rijkers is niet te bedenken dan dit boek!”

Maar de voorstanders van de gezangen — en ook zij die berijmde Schriftgedeelten begeren — hebben blijkbaar met een karig God te doen. Want we lezen in één onzer kerkbladen: „Betreurd wordt dat we nog niet over berijmde nieuw-testamentische Schriftgedeelten beschikken, waardoor het *niet goed mogelijk is om tijdens de eredienst ook van de Heiland te kunnen zingen*”. Inmiddels is men al begonnen met het samenstellen van een liederenblad voor de feestdagen.

We laten Ds. Kok nog even aan het woord: „In het Evangelie vooral spreekt God in Christus tot ons, opdat wij nu in de psalmen daarachter zouden leren spreken tot Hem. In het Nieuwe Testament zijn van de 283 aanhalingen uit het Oude Testament niet minder dan 116 aanhalingen uit de psalmen genomen. Zo zijn ook de psalmen het Nieuwe Testament ingelijfd om de kerk van Christus te zeggen: neem deze woorden met u, want die de psalmen kent weet hoe en wat hij bidden moet”.

Maar men moet hier, om met Spurgeon te spreken, geestelijke ogen voor hebben. Heeft men die niet, dan is men arm, naakt en blind, dan zit men midden in de armoede. Maar dan een vrijwillige armoede in die zin, dat ze een gevolg is van de vrijwillige ongehoorzaamheid. De psalmen zijn een kleine Bijbel, heeft Luther eens gezegd. Christus heeft ons de psalmen verklaard en daarom is het Gode-betroevend het zo te stellen: alsof de kerk een vrijwillige armoede op zich neemt wanneer zij „slechts” alleen de psalmen zingt, men meent wijzer te zijn dan God. De hervormers hebben de gemeente het psalmgezag teruggegeven. Als de kerk verbastert, zwijgt het psalmgezag, Rome is er een voorbeeld van. De kerken nu, die de gezangen hebben ingevoerd,

waren ook het eerste er bij om een nieuwe psalmberijming in te voeren, een symptoom van geestelijke armoede. Deze zucht naar nieuwe dingen heeft niets uit te staan met een voortgaande reformatie. De nieuwe dichtvorm der psalmen doet ons vrezen, dat deze niet voortkomt uit begeerte naar hartvernieuwende genade, meer de zucht naar nieuwe dingen. Want hoe betekenisvol sluit de oude psalmberijming aan bij het onderwerpelijke deel der prediking.

Echter, als de prediking verschaalt als gevolg van een veranderde geestesgesteldheid, dan moet er wat nieuws komen. En hierin komt nu juist de armoede openbaar, dat de psalmen niet meer verklaard worden in de lijn der vaderen die geleerd hebben dat Christus' leven, Zijn lijden en sterven met de psalmen doortrokken zijn. En daarbij vertolken zij ook de diepe aandoening des harten, boetvaardigheid, onderwerping aan en verlangen naar God, Die in Christus een barmhartig, genadig en vergevend God wil en kan zijn. De vrijwillige armoede bestaat niet in het vermeende tekort onzer liederenbundel, doch in onze vrijwillige en moedwillige ongehoorzaamheid, waardoor de liederen Davids niet meer verstaan worden. Er wordt geklaagd dat men niet meer „van zijn Heiland kan zingen met alleen de psalmen”, terwijl men een berijming verkiest waarin het christologische element, de vertolking van Christus' heerschappij over Zijn kerk, tot een minimum gereduceerd is. Een voorbeeld hiervan is b.v. psalm 45.

In de nieuwe berijming is deze psalm niet veel meer dan een „koningspsalm” geworden, of beter een „prinselijke”, vs. 5 1e regel. Psalmverklarenders zoals Kok, Donner, Spurgeon, M. Henry, doch ook Calvijn spreken uitdrukkelijk van het bruiloftslied van Christus' kerk. Deze psalm gaat ver over een aardse echtverbintenis heen, zij spreekt profetisch van de vereniging des geloofs, van de liefde van Christus tot Zijn gemeente. Zij, die geestelijke ogen gekregen hebben, zien hier niemand minder dan Jezus, de hemelse Bruidegom. De Statenvertaling heeft (vs. 3b): *genade* is uitgestort op Uw lippen. De oude berijming: *Genâ* is op Uw lippen uitgestort, de nieuwe berijming: de woorden van Uw mond zijn vol *bekoring*. Arme bruid, die het met bekoring moet doen. Onberijmd lezen we dat des konings dochter geheel verheerlijkt is, *inwendig* schoon, de oude berijming: het meest om haar *inwendig* schoon te roemen. De nieuwe berijming: Zo heeft de prins aan u zijn welgevallen, waarbij nog verder staat, dat de koningin verliefd is op haar geleide....

Verder zijn de woorden: Koning, Vorst, Gezalfde, Held e.d. in de psalmen, waar profetisch van Christus gesproken wordt, alle met kleine letters geschreven, het onderscheid alzo verdoezelend. De armoede der nieuwe berijming in het bijzonder waar van Christus getuigd wordt, valt direkt op. En hierin bestaat nu juist de vrijwillige armoede, die de kerk zichzelf op de hals haalt met een wereldwijze berijming.

A.B.

KERKNIEUWS

SIEGERSWOUDE-DE WILP

Deze kleine gemeente mocht op 16 oktober j.l. een nieuw kerkgebouw in gebruik nemen. De voorzitter van de kerkeraad zond een kleurenfoto. Deze laat zien, dat het een heel mooi gebouw is. De kerkzaal heeft 107 zitplaatsen. Dit aantal kan door middel van stoelen worden uitgebreid tot 200. In het gebouw bevinden zich verder een zaal, keuken, toiletten, kleine zaal en een kerkeraadskamer.

HET REFORMATORISCH DAGBLAD

De Stichting Reformatorische Publikatie te Driebergen heeft deze week haar 6e en laatste Voorlichtingsblad doen verschijnen, waarin melding gemaakt wordt van de voorspoedige ontwikkelingen tot de uitgave van het Reformatorisch Dagblad.

Hieruit blijkt dat tot hoofdredakteur is benoemd Drs. C. S. L. Janse te Breukelen, universitair medewerker in de politiekologie, die in de geref. gezindte tevens bekendheid geniet door zijn activiteiten binnen het Landelijk Verband van Staatkundig Gereformeerde Studieverenigingen en als medewerker van het partij-organ „De Banier”. Directeur van het dagblad werd dhr. K. Bokma te Sappemeer, die tot heden een

commercieel-organisatorische functie bekleedde bij een grote landbouworganisatie te Hoogezand.

Thans wordt door het bestuur van „Het Reformatorisch Dagblad N.V.” de verdere interne organisatie geregeld en is men bezig de redactie- en administratiestaf te completeren. Het dagbladbedrijf vestigt zich te Apeldoorn en heeft een kontrakt aangegaan met Wegener's Couranten Concern aldaar, bij welke het dagblad zal worden gedrukt. De redactie behoudt daarbij volledige zelfstandigheid.

In verband met de opzegtermijnen van het nieuwe personeel en met de interne voorbereidingen is het niet mogelijk het dagblad reeds per 1 januari te laten verschijnen. Als definitieve verschijningsdatum is nu bepaald 1 april 1971.

Er zijn momenteel bijna 17.000 potentiële abonnees op het Reformatorisch Dagblad. Voor de beginperiode zijn reeds financiële dekkingsmogelijkheden aanwezig, maar het Voorlichtingsblad wijst tevens op de dringende noodzaak van meer abonnees en aandeelhouders.

Een aandeel in de N.V. bedraagt minimaal f 100,-.

De administratie is gevestigd Bosstraat 21 te Driebergen, bij welk adres de aanmeldingen als abonnee en aandeelhouder worden ingewacht.

Boekbespreking

ORANJE-KALENDER 1971

Deze kalender geeft exclusieve foto's van ons Koninklijk huis. De uitgave geschiedt door de kalenderaktie Pro Juventute. De baten zijn voor kinderen in moeilijkheden.

De kalender is een sieraad aan de wand. Hij is verkrijgbaar bij alle verenigingen Pro Juventute en het landelijk besteladres a f 4,25 (bezorgingskosten f 0,70 extra), Postgiro 517400 Kalenderaktie Pro Juventute, Postbus 7101, Amsterdam, telef. 020-790949.

Van harte aanbevolen.

B.

De Heidelbergse Catechismus in 52 predikaties door Ds. G. H. Kersten N.V. Uitgeverij De Banier — Vianen. Aanvankelijk verscheen dit werk in twee delen. Nu zijn alle predikaties in één gebonden deel opgenomen. Dat er nog vraag naar dit werk is blijkt uit het feit, dat al de derde druk verscheen.

Ds. Kersten heeft indertijd een belangrijke plaats in de Gereformeerde Gemeenten ingenomen en ook daarbuiten. Hij schreef o.a. een Gereformeerde Dogmatiek. Daarover hebben we enkele jaren geleden al in ons blad een en ander gezegd. Al behoeven we het niet in alle opzichten met de zienswijze van Kersten eens te zijn, we zullen toch moeten erkennen, dat hij de waarheid van Gods Woord wil ontvouwen en verdedigen. Dit geldt ook van de preken over de Heidelbergse Catechismus. In een Voorwoord zegt de schrijver, dat hij de werken van rechtzinnige oude schrijvers gebruikt heeft en nog leest en zich gedurig gesterkt voelt door de innerlijke drang van de leer der Reformatoren en hun getrouwe nazaten niet af te wijken. Dat was in 1947. De schrijver wekt met vrijmoedigheid de lezer op de verschillende bekende verklaringen na te slaan, o.m. geboden in het Schatboek van Ursinus en de bekende uitgaven van Bastingius, Smijtegeldt, v. d. Kemp, Justus Vermeer, Voetius, d'Outrein en vele anderen.

Laat u — aldus Ds. Kersten — door de zucht naar wat nieuws, die geheel de wereld vervult en zelfs in de kerk is ingedrongen, niet verlokken de zuivere leer te verlaten. Hier en daar is de schrijver scherp tegenover hen, die het met zijn zienswijze over bepaalde leerstukken niet geheel of helemaal niet eens zijn. Terecht strijdt Kersten tegen onrechtzinnige gevoelens. Er blijft over de mogelijkheid van verschil van inzicht op bepaalde punten. Onder rechtzinnige belijders zijn er altijd op sommige punten verschillende gevoelens geweest. Het gaat echter in hoofdzaak om de grondstukken van de leer der zaligheid. In deze preken horen we geen onzeker geluid. De schrijver heeft hier een belangrijk stuk werk aan de pers afgestaan en zo binnen ieders bereik gebracht. Hij geeft geestelijk onderwijs en zoekt te leiden op de weg des levens. Aan het einde van zijn Voorwoord zegt hij: Moge het de Heere behagen de uitgave van deze predikatieën mede dienstbaar te stellen tot troost van Zijn volk, tot opwassen in de kennis van onze Heere Jezus Christus, opdat zij geworteld en opgebouwd worden in Hem en bevestigd in het geloof. Daar sluiten we ons bij aan.

De latere Ds. J. W. Kersten heeft de preken uit de mond van zijn vader opgetekend en woordelijk weergegeven. Dat vertelt hij in een voorwoord bij de 2e druk in 1952.

Het werk kost gebonden in mooie band f 26,-.

B.

De Kerkeraad van de Chr. Geref. Kerk te Zaamslag geeft met dezen kennis van het overlijden van onze broeder

MARINUS DEKKER

in de gezegende ouderdom van 88 jaar.

Vele jaren heeft hij onze gemeente gediend als diaken en ouderling.

Trooste de Heere hen die achterblijven.

Namens de Kerkeraad:
A. HAMELINK, voorz.
A. J. VERPOORTE, scriba

Zaamslag, 31 oktober 1970

TE KOOP

z.g.o.h. 2 klav. orgel Hofberg. 10 spels, klass. eiken kast.

A. JANSSEN

W. de Zwijgerstraat 19
Rijssen